

Ахмет Давутоглу, премијер земље која у рату против Исламске државе од 20 бомбардовања 19 пута гађа Курде који се боре против Исламске државе, апсолутно нема никакво морално право да било коме шта приговори, тврди за Спутњик Душан Спасојевић, бивши амбасадор Србије у овој земљи.

Турски премијер је у петак изјавио да ваздушна операција Русије у Сирији не прети да изазове конфронтацију Русије и Турске, али да резултати дводневних удара руске авијације забрињавају Турску јер су, тврди Давутоглу, „њена дејства у потпуности усмерена против Слободне сиријске армије“.

Важно је ко је против руске интервенције у Сирији, каже наш саговорник, али је далеко важније да Израел, Египат, Иран, Ирак, Либан, Јордан, Уједињени Арапски Емирати — важне и утицајне земље Блиског истока — нису осудиле оно што ради Русија.

Спасојевић констатује да Русија и Турска нису никада имале оволико добре односе у мери у којој су их развили у мандатима председника Ердогана и председника Путина. Оно што такође олакшава то партнерство и добре односе, додаје бивши амбасадор у Турској, јесте што се Русија ни у једном тренутку, за разлику од западних земаља, није мешала у унутрашње односе Турске, односно није Ердогану делила лекције поводом овога или онога питања.

Најдоследнија опозиција Асаду

Што се тиче Турске, она се, према мишљењу Душана Спасојевића, нашла у веома специфичној ситуацији. То је земља која је најдоследније подржавала опозицију председнику Башару ел Асаду.

„Толико посвећено је Турска подржавала опозицију да ју је у једном тренутку чак званични Вашингтон оптужио да наоружава припаднике најзадртијих исламиста у Сирији блиских Ал Каиди и Фронту ал Нусра. Толико је то далеко отишло да је сиријска криза чак постала и део унутрашње политике Турске, јер се сва опозиција Ердогану изјашњава у корист председника Башара ел Асада“, појашњава Спасојевић.

Статуа бившег сиријског председника Хафиза ел Асада, оца актуелног председника Башара ел Асада, у сиријској луци Латакији

Зашто Турска и велике силе немају мира због Сирије

Други аспект специфичне ситуације Турске јесте веома нестабилна политичка ситуација у самој земљи и фронт који је отворила са Курдима, које доживљава као највећу претњу својим националним интересима у региону.

Турски председник, додаје Спасојевић, практично води паралелни рат са Курдима унутар Турске, где свакодневно гину припадници снага безбедности Турске и Радничке партије Курдистана, организације која је у Турској проглашена за терористичку.

„Са друге стране имамо да су Курди најпоузданији савезник у борби против Исламске државе прихватљив једнако и Западу, односно САД, и Руској Федерацији. Тако да, макар у овом тренутку, када је у питању турска позиција у Сирији, имамо једначину са много непознатих коју неће бити нимало лако решити“.

Без обзира на то што често за турску војску кажу да је друга по величини армија у НАТО, она се, према Спасојевићу, у сиријској кризи показала као тигар од папира који је неупотребљив. „Турска, која претендује да буде регионална сила у свом непосредном комшилуку, није у стању да интервенише у свом непосредном комшилуку“, прецизира Спасојевић.

Кључ у сукобу шиита и сунита

Главна подела на Блиском истоку је на шиите и суните. Душан Спасојевић подсећа да су турски и сиријски председник годинама заједно летовали и један другог називали братом, али да је све прекинуто кад је Ердоган окренуо леђа Асаду.

„Турска, не Ататуркова већ Ердоганова Турска, на Сирију пре свега гледа кроз призму пансунитског ислама. Она подржава суните против Башара ел Асада“, прецизира Спасојевић.

Из истог разлога је, сугерише наш саговорник, кључна земља у сиријској кризи Иран и подршка Ирана председнику Асаду је оно што му је у последње четири године омогућило да остане стабилан у својој позицији.

(Ненад Зорић – Спутњик)